

Suoja

*Laura
Luotola*
Suoja
Projekti

iris

Taiteen edistämiskeskus ja Suomen Kirjailijaliitto ovat tukeneet tämän teoksen kirjoittamista.

© Laura Luotola ja Iris Kustannus – Iris Publishing, 2022
www.iriskustannus.fi

Kustannustoimitus: Hanna Matilainen
Kansikuva: Päivi Hakanen
Taitto: NotePad, www.notepad.fi

ISBN 978-952-68559-7-4 (nid.)
ISBN 978-952-68559-8-1 (EPUB)

Painopaikka: Printon AS 2022

Suoja-trilogian ensimmäinen osa, *Kaupungit ja paluu*, kertoi nuoren saayequtain Tiyan Iolqain ja hänen ystävättärensä Cismartha Saíd'in matkasta Kándun Autiosta yläkaupungin myyttisimpään palatsiin, Poistuvain Päiväin villaan. He asettuivat an'laisen tiedemiehen, Mahdien lakeijan ja syvään avaruuteen suuntaavan Projektin parissa työskentelevän jhil Maxin Šoudanín hoteisiin.

Jhil Šoudanín palatsissa Mahdit havittelivat Tiyan Iolqaista liittolaista. He toivoivat saayequtain parantamiskyvyn avulla vahvistavansa heikenevää valtaansa. Kuolemattomuudesta haaveili myös jhil Šoudaní. Hän halusi anastaa Mahdien vallan ja tähän hän tarvitsi saayequtain.

Tiyan Iolqaista ei saatu kouluttua Mahdien liittolaista eikä an'laista neitoa. Hän palasi alakaupunkiin, liittoutui yksin saayequtai Melqier Alqain kanssa ja oppi hänen avullaan heimonsa kadonneen kielen.

Jhazugainiksi naamioituneen Mahdin vangittua Melqierin Tiyan hakeutui *Paabteisen turskan* tavernaan kollektivistien suojelukseen.

Cismartha Saíd' jäi yläkaupunkiin kasvattaja jhilei Madame Messieurs'n palvelijattareksi. Hän päätti käännyttää vaikutusvaltaisen, an'laiseen elämään tyytymättömän jhilein menneen maailman salaisuuksia penkovaksi kollektivistiksi ja kasvattaa kielletyn lapsensa hänen avustuksellaan.

Trilogian toinen osa, *Veteen heijastuvat kivet*, kertoi jhil Šoudanín, Tiyanin ja Cismarthan edesottamuksista seuraavaa:

Tiyan piileskeli yhä *Turskan* tavernassa ja työskenteli Suojan tuole puolen suuntautuvan pienois-Projektin, itkejorPin hyväksi. Hänen kumppaninsa Jéna piti tavernaa pystyssä. Apunaan pienois-Projektin suunnittelussa Tiyanilla olivat kollektivistien lisäksi Arga'anin uusi johtajatar jhilei Madame Messieurs sekä tutkija Cismartha Saíd'.

Tiyanin tytär Meleyan inhosi alituista piileskelyä ja ihaili kuninkaan valtaa.

Jhil Maxin Šoudaní oli kukistanut Mahdit korkeimman lakeijansa Melqier Alqain avustuksella ja vanginnut heidät rikinkatkuiseen lasuurikammioon. Hän oli kohottanut itsensä Mahdilain kuninkaaksi ja hallitsi valtakuntaansa méšmerien, jhazugainin ja Projektin avulla. Valtakunnan resurssit oli valjastettu Projektin rakentamiseen sekä ylläpitoon.

Meleyanin vartuttua täyteen ikään Alqai ja kuningas houkuttelivat häntä hoviin ja onnistuivatkin vangitsemaan hänet salajuonen avulla. Tiyan lunasti tyttärensä vapauden hengellään.

Todellisuudessa Tiyan Iolqai tarjoutui kuninkaan liittolaiseksi. Hänet korotettiin lakeijaksi Alqain rinnalle.

Toisessa osassa kerrottiin niin ikään planeetan vastalaidalla sijaitsevan kudolaisen luostarin Bhir Jandirin kasvatista, liskojen sukuun kuuluvasta Ranir Nissa-Iristä, ja hänen matkastaan Kudon pääsaarten halki aina valtakunnan pääkaupunki Thuiçiin saakka.

Lapsuudestaan asti Ranir oli keskustellut kudolaisten jumalattaren kanssa. Ennustusten mukaan hänen tehtävänsä jumalattaren valittuna oli johdattaa kudolaiset uuteen aikaan. Kudoa hallitseva Tytär oli yksi Mahdilaista satoja vuosia sitten karanneista Mahdeista, Anian.

Uusi aika ei lopulta tarkoittanut sitä, mitä ennustus oli antanut ymmärtää. Kun Mahdilaista paenneet kollektivistit sekä heitä johtava Meleyan Iolqai törmäsivät merellä Tulen Antajan sotajoukkoihin, kävi ilmi, että Kudoa hallinnut jumalatar oli itsevaltiudessaan suunnitellut Mahdilain tuhoa Pimeään Armeijan avulla.

Meleyan Iolqai tarvitsi liskon tehdäkseen tyhjiksi Tyttären suunnitelmat. Sillä saayequtain, kámin, toinen puoli on ókami, yliluonnon jumaluus.

Yhdessä Ranir Nissa-Irin kanssa Meleyan matkusti avaruuteen orsaklennun sisällä ja tuhosi jumalattaren. Kudoa repivät uskonkiistat saivat alkunsa avaruussodasta ja Tyttären kuolemasta.

Liskojen armada jakaantui kahtia: osa jäi kapteeni Belan alaisuudessa Thuiçin uudistusmielisen silkki-imperiumin liittolaiseksi ja osa aloitti Tulen Antajan, Kauniin Delginin sekä Meleyanin johdolla pitkän matkan kohti mannerta, jolla Mahdilai sijaitsi. Heidän päämääränään oli kukistaa kuningas ja ottaa Projekti saayequtain hallintaan.

Ranir Nissa-Iri menetti voimansa avaruussodassa ja hänen tehtäväkseen jäi matkustaa Jarmandiriin. Nissa-Irin hallussa oli avain Mustan Marmoripalatsin salaisuuksiin, liskojen kadotetun historian vaiheisiin.

Pitelet nyt käsissäsi trilogian päätösosaa, *Projektia*.

Tarina alkaa hetkestä, jona Projektin koekäynnistyksen on määrä päättää viikonkierron mittaiset läksiäisjuhllaisuudet Mahdilaissa.

Projektin kohteena oleva planeetta ei kuitenkaan ole asuttamaton, kuten Mahdilain kuningas on kuvitellut, ja kuten Mahdit ovat retkiltään palatessaan väittäneet.

Planeetan sivilisaatio on vuosituhansia sitten asettunut Seitti-nimiiseen tekokuuhun konservoidakseen planeetan alkuperäiseen asuunsa. Seitin teknologia rapistuu, ja tekokuuta hallitsevat Suuret päättävät asettaa kaksitoista uinuvaa tietoisuutta tulostettuihin ihmiskehoihin.

Lähetien tehtävänä on huolehtia Seitin kunnostustöistä, mutta Zane Ganassa, Lähetti Kaksitoista, haaveilee ihmiskunnan paluusta planeetan pinnalle.

Sisällys

Tarinoita menneestä maailmasta

Tyttö ja samanniminen kaupunki 11

1. OSA Koeajolla

- I Botti ja Zane 21
- II Bottisymbioosi: *negat.* 30
- III Kivieläinten kuningas 48
- IV Cismartha sanoo 63
- V Kollektivistit, nuo viemärirotat 87
- VI Isä ja poika 100
- VII Paketti punaisella nauhalla 117
- VIII Tassunjäljet 137

2. OSA Kohti

- IX Koordinaatit kaukaisessa galaksissa 153
- X Orsak ei tykkää pulsareista 164
- XI Ei kuninkaan arvolle 178
- XII Myrsky 190
- XIII Perattu kala 202
- XIV Kuun valaisema laakso 213

XV	Meri	221
XVI	Veden yli kantava jyly	229
XVII	Tiikeri yössä	239
XVIII	Taikurin huviretki	249

3. OSA Konstellaatioita

XIX	Kadonnut ki	267
XX	Sota	277
XXI	Seitti	292
XXII	Khaironin hirviöt	305
XXIII	Sisäänkäyntejä	320
XXIV	Deus ex machina	333
XXV	Demiurgin pitkä, pimeä käsi	348
XXVI	Se mitä on jäljellä	371

4. OSA Sittemmin

XXVII	Hautajaisbaio	385
XXVIII	Kuinka hän ilahtuu	397
XXIX	Mad, MD ² X, Mel	408
XXX	Alus	421

Tarinoita menneestä maailmasta

Kiipeilevät jumalat	427
---------------------	-----

Henkilöt	433
-----------------	-----

Tarinoita menneestä maailmasta

Tyttö ja samanniminen kaupunki

Elipä kerran, kauan sitten, suuressa vuorten ja jokisuiston välille levittäytyneessä kaupungissa muuan lapsi. Hän oli luonteeltaan rohkea ja omapäinen. Hänellä oli sama nimi kuin kaupungilla – Mirasol.

Mirasol ei suinkaan ollut saanut nimeään siksi, että hän olisi ollut merkittävä kaupunkilainen. Päinvastoin. Lukemattomat lapset olivat yhtä vähän merkittäviä kuin hän. Hän oli yksi Pienistä. Hän syntyi, eli ja työskenteli kuten monet lapsi-Pienet elivät ja työskentelivät: nukleidin valtaamassa rakennuksessa.

Aika, jota Mirasol eli, oli kuitenkin poikkeuksellinen. Mirasol eli viimeisenä aikana, jolloin Kiertotähtemme lakkasi olemasta meidän. Tuolloin ihmiset valmistautuivat jättämään pikkuruisen, sinikivisen planeettansa asettuakseen toisaalle.

Toisin kuin aurinkoon katsova nimensä, kaupunki eli vain öisin. Mirasol asui teiden solmukohdassa, kerrosten ja kuilujen väliin puristuneessa rakennuksessa keskellä maisemaa, josta aurinko oli paahtanut pois kaikki värit, mutta joka öisin versoi valorönsyjä, sykki neonpurskahdusten pitsiä ja säihkyvää halogeenisumua.

Mirasol ja muut Rännin lapset, jotka työskentelivät nukleidi Chichimecacihuatzinin alaisuudessa, kutoivat ja ompelivat nukleidien keräämistä aarteista uusia, häikäiseviä kokonaisuuksia. Chichi kuljetti luomukset kaupungin lävitse aina Suuren Pasaasin sokkeloihin, missä ne haihtuivat hänen käsistään kuten pisarat kuumalta pelliltä.

Rännin asukkaiden elämä oli lokoisaa. Palkaksi uurastuksestaan he saivat Chichin suojeluksen. Iltaisin, kun kaupunki heräili eloon, he etsiytyivät arkadin valoihin kuin purot, jotka vääjäämättä virtaavat kohti vapaata aavaa. Hetken vapaus verkkomaailmassa oli kultaisinta Mirasolin elämässä. Hän rakasti pelaamista, jumaloi verkkomaailman kirkkaita värejä ja painotonta kehoaan, vaikka arkadin yltäkylläisyys pudotti-kin hänet aina aamun sarastaessa kerta kerralta syvempään pimeyteen.

Kuten sanottua, aika jota Mirasol eli, oli poikkeuksellinen. Ympäri planeettaa seurattiin innolla lähetyksiä, joissa Suuret kokoontuivat eri mantereilla sijaitseville areenoille käsittelemään Suurta Suunnitelmaansa. Suurta Suunnitelmaa oli haudottu vuosikymmenten ellei -satojenkin ajan. Kyseessä oli koko planeetan laajuinen voimainponnistus. Ennen näkemätön uhraus, sanottiin. Utopia. Suuri osa ihmiskunnasta eli jo verkkomaailmassa, mutta silti harvat uskoivat, että Suunnitelma onnistuisi vapauttamaan ihmiset kokonaan kehollisuudestaan. Kuka uskaltautuisi koekaniiniksi?

Heti, kun Mirasol kuuli vapaaehtoiseksi ilmoittautumisesta, hän päätti osallistua. Rännin kaikki lapset ja aikuiset puhuivat siitä. Iättömät nukleidit puhuivat siitä. Kuinka Mirasol olisi voinut olla innostumatta! Vapaaehtoisille tarjottiin palkinnoksi ilmaista kehoa verkkomaailman jälkeisellä uudella, puhtaalla ajalla. Kuka voisi olla osallistumatta! Ilman uhrauksia ei ole kehitystä, mainokset toistivat.

Aamuyön pimeydessä, matkalla kohti Ränniä ja kotipesää, mainosten verkkokalvoille polttamat kuvat sykkivät yhä Mirasolin suljettujen luomien takana. Hän ilmoittautuisi, hänestä tulisi voittaja!

Helppoa se ei kuitenkaan olisi, sillä Chichi ei taatusti antaisi lupaa.

”Entä sitten?” Rännin lapset kyselivät seuraavana päivänä, kun Mirasol kertoi aikeistaan. ”Mitä sitten vaikka pääsisit mukaan? Luuletko, että se onnistuu? Sinä kuolet. Ei se ikinä onnistu. Ihminen ei ole nukleidi, ihmisellä on sielu”, lapset nauroivat ja hulahtivat arkadin ovista sisään maailmaan, jossa he saivat olla mitä tahtoivat ja seikkailla maisemissa, joita ei ollut olemassa.

”Et osaa edes täyttää ilmoittautumislinkkiä”, huikkasi lapsista pienin ennen kuin astui sisään arkadiin, missä hän muuttui äkäiseksi ampiaksi, joka jahtasi takaa hunajavarkaita.

Mirasol antoi naurun ja pilkkasanojen kaikua ohi korviensa. Oli totta, että suunnitelmaan tarvittiin Chichin apua. Oli totta, että Chichi vastusti Suurta Suunnitelmaa. Oli myös totta, että Chichi vihasi Suuria ja heitä hännystelevää eliittiä, jonka puheissa hän tulisi aina olemaan pelkkä nukleidi, ei milloinkaan ihminen. Miten Mirasol voisi voittaa Chichin luottamuksen puolelleen?

”Aineettomuus kuihduttaa sielun”, Chichi tokaisi, kun Mirasol kertoi hänelle ilmoittautumisaikeistaan. Sama keskustelu käytiin seuraavien päivien kuluessa monta kertaa, ja jokaisen kerran Chichi toisti samat sanat:

”Kuljemme kohti tuhoa, Mirasol. Sitä ei voi pysäyttää. Ei tule mitään Timanttiaikaa. Tuhansia vuosia ilman ruumista on pelkkä välitila ennen lopullista kuolemaa. Limbo. Kiirastuli. Ilman ruumista sielu haihtuu kuin vesi kuumalta pelliltä. Aineettomuus on pelkkä loputon peli. Saman toistoa ikuisuuksiin. Usko pois, Mirasol, me nukleidit tiedämme.”

Mirasol ei ymmärtänyt Chichiä. Chichi olisi voinut jättää Rännin ja nousta korkealle luomustensa ansiosta, mutta hän piti typeryksinä niitä, jotka luovuttivat kovan hinnan hänen luomuksistaan. Hän palveli heitä, muttei suostunut ihailemaan. Hänen esivanhempansa olivat taistelleet vuosikymmeniä saadakseen kehonsa, ja nukleidit olivat käyneet lukuisia, tuhoisia sotia saadakseen kehoonsa liittyvät oikeudet siinä missä ihmi-

setkin. Silti mikään, mitä Chichi sanoi, ei saanut Mirasolin uskoa horjumaan, kun hän kerran jotain päähänsä sai.

”Minä haluan, doña Chichi”, Mirasol intti jälleen eräänä iltana aurin gon pudottua kattomeren taa ja pimeään laskeuduttua. Muut olivat jo lähteneet kohti arkadin valoja. Vain Mirasol vitkasteli Rännin alimmas sa kerroksessa ja katseli, miten Chichi pakkasi päivän aikana syntyneitä luomuksia matkakirstuun. Ilmoittautumisaikaa oli jäljellä vain yksi päivä.

”Eikä se onnistu, jos ette neuvo, miten minun pitää täyttää linkki. Olkaa niin kiltti, doña Chichi.”

”Ei riitä”, Chichi vastasi. ”Anna minulle oikea syy. Kerro *miksi* haluat osallistua. Halulla pitää olla tarkoitus. Ilman tarkoitusta halu johtaa kaaokseen.”

Mirasol polki jalkaa. ”Koska minä haluan!”

”Typerys. Se ei riitä”, Chichi jyrähti kohottautuen täyteen pituuteensa nukleidikehossaan. ”Sinun on parasta *perustella kunnolla*, miksi haluat riskeerata ainoan elämäsi typerän suunnitelman *kuuliaisena* koekaniini na. Millaisen palkinnon kuvittelet itseäsi odottavan?”

Sinä yönä Mirasol ei lainkaan seurannut toisia arkadiin vaan pohti Chichin sanoja niin, että otsa kuumeni ja aivot sen takana jyskyttivät kuin muinainen raidejuna.

Ongelma oli siinä, ettei Mirasol ymmärtänyt, mitä doña Chichin kanssa oli aikaisemmin illalla tapahtunut. Jotain oli keskustelussa mennyt toisin kuin muina iltoina, mutta mitä? Siitä oli vaikeaa saada kiinni. Hmm. Chichi oli painottanut sanojaan omituiseen tapaansa, lisäämällä kaikua niin, että helmen lailla sanat jäivät kimmeltämään Mirasolin ajatuksiin.

Perustella kunnolla. Kuuliaisena.

Mirasol oli luullut, että Chichi vastusti Suurta Suunnitelmaa ja vapaaehtoisten valintaa siksi, että Suunnitelma oli hänen mielestään mahdoton, mutta yhtäkkiä Mirasolista tuntui, että todellisuudessa Chichi

halusikin hänen osallistuvan. Että Chichi auttaisi, jos hän osaisi vastata oikein maailman vaikeimpaan kysymykseen: ”Miksi?”

Mirasol kahahti pystyyn kapeassa punkkasaan ja löi päänsä ylemmän laverin pohjaan.

Auts!

Chichihän oli tarjonnut vastausta kuin hedelmää hallitsijan kultaiselta lautaselta! Vastaus oli kuin olikin helmissä, jotka hohtivat ajatusten pimeydessä omituista valoaan. *Perustella kunnolla. Kuuliaisena.* Mirasolin sydän sykähteli niin lujaa, että laveri tutisi.

Jos Suurta Suunnitelmaa varten ei tarvittu kuuliaisia koekaniineja, niin tarvittiinko sitten kuulemattomia? Ei.

Se toinen sana. Mikä se oli?

Seuraavan päivän Mirasol työskenteli kuin olisi hyppinyt kuumalla asfaltilla. Hän pisti neulalla sormeensa tuhat kertaa. Oli vaikea pysyä aloillaan, koska aikaa ilmoittautumiseen oli niin vähän. Jos vastaus oli väärä, Chichi ei suostuisi neuvomaan. Jos Chichi ei suostuisi neuvomaan, Mirasol ei voisi ilmoittautua. Ja pian alkaisi viimeinen yö. Sen jälkeen ilmoittautumislinkki sulkeutuisi.

Milloinkaan ei ollut aika tehnyt sellaista tempua: se venyi auringossa sulavan kumin lailla. Päivä oli pisin, mitä Mirasol oli elänyt.

”Mikset mennyt muiden mukana?” Chichi kysyi, kun Mirasol jäi hänen luokseen norkoilemaan toisten lähdettyä kohti arkadia. Mirasolin sydämessä humautti. Eikö Chichi muistanut keskustelua, jonka he olivat käyneet edellisiltana? Se oli mahdotonta. Toisin kuin ihmiset, eivät nukleidit unohtaneet ainoatakaan tapahtumaa, sanaa tai tuoksua.

”En mennyt”, Mirasol aloitti ja tarttui mekkoon, jota Chichin sormet hapuilivat arkkuun viikattavaksi. Chichi kyykistyi ja katsoi häntä silmiin. Mirasolin polvet notkahtivat. Värit pyörteilivät nukleidin silmissä.

”En mennyt, koska tiedän vastauksen kysymykseenne, doña Chichi.”

”Kerro”, Chichi pyysi.

Ehkä jonakin päivänä, tuhansien, tuhansien ja taas tuhansien vuosien päästä Mirasolilla olisi samanlainen timanttikeho kuin Chichillä. Ehkä jonakin päivänä Mirasol olisi se, joka kertoi tarinaa eikä vain se, joka kuunteli.

Hän kuiskasi vastauksensa Chichin korvaan.

Osallistumisaikaa oli jäljellä vain kaksi tuntia ennen seuraavaa aurinnousua, kun Mirasol laskeutui Chichin kanssa Rännin pohjalle vesijunan pysäkille, missä kirkkaasti valaistu koju odotti vapaaehtoisia yötulessa verkkaisesti lepattaen. Milloinkaan ei Mirasolia ollut jännittänyt yhtä paljon kuin sinä hetkenä, kun oli hänen vuoronsa täyttää takaseinään heijastettu lomake. Kuului helähdys ja valo syytyi palamaan aivan kuten Chichi oli selittänyt. Se tarkoitti sitä, että lomake oli täytetty oikein.

Mirasol oli hyväksytty vapaaehtoiseksi.

Hänen pitäisi vain selviytyä koeajasta. Ja sitten, tuhansien, tuhansien ja tuhansien vuosien päästä hän olisi ensimmäisiä, jotka saivat uuden kehon, vielä paremman kuin nukleideilla.

Vapaaehtoisia ilmoittautui paljon enemmän kuin Suuret olivat osanneet toivoakaan. Ei hätää, Suuret vakuuttivat. Jokainen vapaaehtoinen pääsisi mukaan kokeiluun, jossa he luopuisivat kehostaan ja asettuisivat uuteen verkkomaailmaan planeetan kiertoradalle. Uuden verkkomaailman rakentaminen ja vapaaehtoisilla suoritettavien siirtokokeiden järjestelyt kestivät kauan, niin kauan, että Mirasol ehti jo unohtaa, mitä oli tullut luvanneeksi. Ja miksi.

”Nyt sinua sitten odottaa tuhat kertaa tuhat vuotta verkkomaailmassa”, Chichi huikkasi eräänä päivänä, kun Mirasol oli luikahtamassa muiden mukana vesijunan pysäkille. Mirasol pysähtyi, kääntyi ympäri. Chichi viikkasi uusimpia luomuksia matka-arkkuun.

Kauhu tulvahti Mirasolin päästä vatsaan ja varpaiden kynsien alle.

”Entä jos en jaksa odottaa, doña Chichi?” Mirasol kuiskasi puristellen kämmeniään nyrkeiksi. ”Jos haluan pois jo aikaisemmin?”

”Kyllä sinä jaksat”, Chichi sanoi. ”Viihdythän arkadinkin maailmoissa.”

Se oli totta. Arkadi oli parasta mitä Mirasol ja muut Rännin lapset tiesivät. Siellä he olivat vapaita. He näkivät muinaisen kaupungin junaradat ja merenrannan monumentit. He näkivät vuorten rinteillä kasvavat tamariskit ja kaktuspylväät kuin he olisivat olleet metsästäviä haukkoja. He näkivät meren kuohut ja aalloissa puikkivien doradojen kirkkaat kyljet.

Mutta Mirasol tiesi, että verkkomaailman onni oli valhetta, koska se tapahtui vain verkkolapsille verkkomaailmassa. Ja samalla se oli onnellisuuksista väkevin, koska se oli omien toiveiden muotoinen.

Lopulta koitti päivä, jolloin Chichi tarttui Mirasolin käteen ja he matkustivat vesijunan kyydissä vielä arkadiakin kauemmas.

Vanha amfiteatteri kylpi juhlaavaistuksen kultaisessa hehkussa. Näyttämön keskellä kohosi sukkula, valmiina siirtymään kiertoradalle vapaaehtoiset mukanaan. Jono luikerteli suuaukkoa kohden karnevaalikojujen, hattaroiden ja harlekiinien keskellä; taikuri pölläytti lintuparven hatustaan. Nähtävää oli niin paljon, että silmiä alkoi särkeä. Mirasol puristi yhä Chichin sormia.

Vasta sukkulaan johtavien portaiden juurella hän irrotti otteensa. Chichin pitkä hahmo katosi kojujen sekaan.

Sukkulan sisällä, hämärässä seisoj nainen, joka ojensi pienen pillerin Mirasolin kämmenelle. Nainen seurasi vierestä, kun Mirasol pureskeli kitkerän lääkkeen. Hän työnsi kielensä ulos, niin että nainen näki sen värjäytyneen kirkkaanpunaiseksi.

Mirasol johdatettiin pehmoiseen, viileään seimeen. Ja seimessä hän vajoaishi uneen, jossa hän seikkailisi verkkomaailmassa, ja sitten kun hän heräisi, aivan toisenlainen aika odottaisi häntä. Toisenlainen planeetta. Toisenlainen ja silti sama. Silloin hänellä olisi timanttikeho, ja hän saisi laskeutua takaisin Kiertotähdelle. Hänellä ei olisi nälkä eikä jano eikä kylmä eikä kuuma, ja keho tekisi kaiken ja paljon enemmän kuin hänen ihmiskehonsa milloinkaan olisi kasvanut tekemään.

Toisenlaisessa ajassa Kiertotähti olisi muuttunut jälleen paratiisiksi, aurinko lempeäksi silmäksi ja tuuli lauhaksi suhinaksi vehreiden puitten latvoissa.

Ennen toisenlaista aikaa olisi kuitenkin verkkomaailman aika. Mirasol oli nähnyt verkkomaailman hehkuvan pitsirikaleena avaruuden pimeyttä vasten.

Kiertotähden satelliitiksi asettunut maailma olisi oleva hänen kotinsa tuhansia vuosia tai pidempään, niin kauan kuin Kiertotähti heiltä vaatisi. Kestäisi vuosikausia ennen kuin koekaniinien jälkeen kaikki maailman ihmiset sullottaisiin satelliittiin. Kukaan Rännissä eläneistä lapsista ei olisi Mirasolia tervehtimässä, kun uusi aika koittaisi. Ei olisi Chichikään.

Odotuksen jälkeen koittava onni, niin Mirasol uskoi, olisi todellinen ja väkevä. Toisenlaisessa ajassa Mirasol ei vain istuisi, kutoisi ja kuunteleisi. Toisenlaisessa ajassa hänestä tulisi se, jonka askelista tarinat versovat.

1. OSA

Koeajolla

I

Botti ja Zane

”Valitse jokin seuraavista.”

Botti vaikenee ja kärhi sen tuntosarven päässä värähtää, kuten aina sen keskittyessä. Botti värisee näkökenttäni vasemmalla laidalla, siipien kärjet katseen ulottumattomissa. Suippo, suunnikasmainen pää kääntyy-lee puolelta toiselle, ja verkkosilmien pinnalla aaltoilevat juovat tuovat mieleen sileäksi hiotun korukiven.

”Ole hyvä”, botti tokaisee lyhyen tauon jälkeen. Olen useita kertoja poistanut kohteliaisuusmuodot botin puhetavasta, mutta hänen käyttöoikeutensa ovat omiani suuremmat, joten hän korjaa tilanteen aina mieleisekseen.

”Kuunvalaisema puutarha, kuja iltaruskossa, ranta pilarien varjossa”, koneääni luettelee vaihtoehdot.

”Vaikea päättää.” En halua vaikuttaa liian innokkaalta, vaikka olenkin odottanut ensimmäistä koeajoa kuin taivaalta putoavaa kuuta. Nyhdän kiehkuran esiin tukkalaitteestani ja kieritän sitä etusormen ympärille. Illuusio kehosta on hyvin uskottava. Toistaiseksi voin vaikuttaa siihen, miltä näytän. Ensimmäisen koeajon kunniaksi olenkin taikonut päähäni kermakakkua muistuttavan kampauksen ja koristellut hökötyksen

kimaltelevalla puuterilla, tekokukilla ja strutsinsulilla sekä eräällä lempi-detalleistani: miniatyyrikokoisella kolmimastoparkilla. Kaulan ympärille olen kasvattanut reticellapitsisen myllynkiven, joka kutittelee sileitä leukapieliäni. Asettelen kintut ristikkäin ja nojaan divaanin silkki-reunusta vasten. Ihoni on virheetön kuin keskipäiväinen, koskematon pakkaslumi ja silmäni kypsät suomuuraimet.

”Kuka nämä vaihtoehdot oikein keksii?” kysyn ja huidon hiuskiehkuraa pois kasvoiltani: se tarttuu sormiini ja venyy kuin toffee. Ravistelen kättä. Voihan vitura. Olen jo unohtanut botin luettelemat vaihtoehdot ja onnistun sotkemaan puolet kampauksestani ennen kuin saan kiehkuran palautumaan sokerista ja rasvasta keratiiniproteiiniksi. Hinkkaan tahmeita kämmeniä divaanin silkkiin. Ympäristö värähtää. Huone: divaani & minä, ympärillämme kukkain ja köynnösten rokokoorönsyt. Kun olen suorittanut korjausliikkeen, olemukseni on palautunut ennalleen.

”Jos et ymmärrä, palaat kirjojen ääreen, Zane.” Botti leijuu kasvojeni edessä ja avaa siipensä venytelläkseen. Hän käyttää mielellään vanhanaikaisia termejä. Tietovarantoa hän kutsuu kirjoiksi ja Seittiin kudottuja älyjä sieluiksi. Todellisuudessa kirjojen-ääreen-palaaminen tarkoittaa täydellistä kytkeytymistä Seittiin ilman aisteja. Ei siis huoneita, ei pioneja ja hortensioiden purppurapalloja. Ei kauluksia, puuteria ja sukkiksia, ei tuoksuja, ei mirhamia, ei ambraa. Ei musiikkia uudelta eikä vanhalta ajalta eikä yhdeltäkään ajalta siitä välistä.

Kuumenevan muovin haju tunkeutuu sieraimiini aivan kuin huoneiluusion takainen seittimoduulin tekniikka ylikuumenisi. Botti värisyttää siipiään. Olen ristinyt hänet Othecaksi ja antanut hänelle *idolomantis diabolican* muodon. Otheca on minun luomukseni – tai se osa, mikä hänestä näkyy – mutta me molemmat olemme eräänlaisia ohjelmistoja ja siten alisteisia tietyille prinssiipeille. Valinnanvapauteni on näennäistä niin kauan kun olen Seitissä kiinni. Seitissä ja Othecassa. Otheca on linkki Suuriin, Seitin hallitsijoihin.

”Sinut on valittu Lähetiksi, Zane. Lähetin täytyy ymmärtää. Tulevaan kehoosi liittyy suuri vastuu.”

”Blaablaablaa. Totta kai liittyy, älä jankuta.” Puhdistan korvakäytävääni pienellä hopeisella lusikalla. ”Aloitetaan nyt vain se koeajo, oi suuri tietäjä.”

Tiedän läpäiseväni koeajon leikiten, koska siinä asiat eivät tapahdu oikeasti ja olen aina yksin riippumatta siitä, minkä paikan valitsen. Simulacrassahan mikään ei ole todellista. Koeajo on pelkkä välttämätön paha matkalla kohti itsenäistä kehoa.

Ajattelen hetkeä, jona olen läpäissyt kaikki Simulacrassa suoritettavat testit. Hetkeä, jona pääsen planeetan pinnalle kehossani. Metsään, viidakkoon, puiden ja vetten äärelle. Mitä kaikkea planeetalla onkaan versionut sinä aikana, jonka ihmiskunta on viettänyt Seitissä! Sitä eivät tiedä edes hallitsijamme, Suuret viisauudessaan. Mutta pian minä, yksi Pienistä, Zane Arlecchino Mezzettino Ganassa Samādhi, tiedän.

”Olen valmis. Anna tulla Luunvalaisema kuutarha vai mikä se ikinä olikaan.” Taittelen kädet puuhkaan.

”Käsiä ei aseteta puuhkaan, Zane. Puuhka on kaulalle kiedottava, yleensä turkiksesta tai sulista valmistettu vaate. Asetat kädet puuskaan.”

”Puuska”, tuhadan. ”Puuska on yllättävä, voimakas ja lyhytmuotoinen tuulenvirtaus, kun taas puuhka voi tarkoittaa myös muhvia, jonka sisään kämmenet tungetaan kylmässä säässä.”

”Hyvä on. Valitsit Kuunvalaiseman puutarhan.” Othecan ääni on yhtäkkiä julma. Aivan kuin hän olisi lukitsemassa minua kidutuskammioon.

Heti kun Othecan ääni katoaa, puuska tarttuu varpasiini. Kutittaa. Yhteinen tilamme – divaani, kukka-asetelmat ja pikkupöydät – katoavat hulahtaen ympäriltäni. Vapaa pudotus, muljaus toisensa perään vatsanpohjassa. Aistien asteittainen rapautuminen. Hetkittäin näen käsivarteni, ojentuneet sormenpäät, jotka tavoittelevat tuttuuden reunamaa. Yhteinen tilamme on eräänlainen Simulacra sekin, osa Seittiin kuuluvaa tietovarantoa, ja sijaitsee jossakin Seitin lukuisista moduuleista. Munakotelo, kuten *oothecae*, joista nymfit metamorfoituvat sirkoiksi.

”Eh –”, aloitan. Haen katseellani Othecan hahmoa, mutta pidemmälle en pääse, menetän puhekykyni. Raajani silvotaan irti yksi kerrallaan. Kurkku. Pää. Dataruumis, jota olen rakentanut kuin katedraalia.

Ensimmäisen koeajon jälkeen et voi enää pelleillä kehollasi miten huvittaa, Otheca on sanonut. Hän lukitsee kehoni ja sen tulostus ohjelmoituu järjestelmään.

Erotan kaukana mustan läikän, jolla on vain kaksi ulottuvuutta. Jos minun pitäisi kuvailla, mitä läikän ympärillä on, en osaisi, koska sen ympärillä on vain tyhjää. Pimeää ainetta, jota en ihmissilmiksi ohjelmoidulla näköaistillani kykene erottamaan. Hiukkasia värähtelee yhtä harvassa kuin galaksien välisessä avaruudessa. Läikkä lähenee humisten ja sen pintaan puhkeaa heijastuksia. Ulottuvuuksia onkin neljä, ne vilistävät silmissäni ja mustuuden pinnasta kohoaa hienonhienosta silkilangasta nyplätty platsi – palatsi – automaattinen korjauksenohjaus väläyttää näkökenttään punaisin merkein. Otheca on näemmä kytkenyt AKO:n päälle siirtymän aikana. Torneja, ulokkeita. Olen vähällä törmätä, mutta näky katoaa saman tien kun saavutan sen. Heijastus mustan veden pinnassa. Katedraali.

”Aistit käyttöön, Zane!” Othecan ääni kantaa kaukaisuudesta ja synnyttää väkevän kaiun järven suunnattomasta silmästä sekä sitä ympäröivistä vuorista.

Huippujen torahampaat seivästävät minut. Väentelehdin. Lihasspasmii vihlaisee kylkeäni. Simulacra ei ole todellinen, hoen, tämä ei tapahdu oikeasti. Painan silti kämmenet kasvojen suojaksi. Unohdan mantran, nimeni pitkän rimpsun. Putoaminen jatkuu jatkumistaan. Vatsassani velloo musta valtameri.

Äkisti vellonta lakkaa. Putoamisen tunne katoaa.

Yksikään botin loihdima harjoite ei ole valmistanut minua Simulacraan. Pirtu vie. Piru – AKO korjaa näkökenttään punaisella värillään. Tuhatjalkainen selostus sanan merkityksistä ja etymologiasta lähtee vilistämään näkökenttäni. Läiskäisen automatiikan pois päältä. Näköaisti toimii, tajuan.

Ohimoita vihloo. Pakokauhu huljuu aaveruumiissani. Minulla on viisi aistia, mutten erota niitä toisistaan. Näkemääni, kuulemaani, maista maani – ei ole sanoja, joilla ajatella.

Tyhjyys. Liikaa kaikkea, muodotonta, suu täynnä makuja ja tuhkaa. Molekyylit tunkevat sieraimista sydämeen ja kutittavat sormenpäissä. Oksettaa. Olen muodotonta ja hitaasti leviävää öljyä pusertuneena liian pieneen tilaan. Molekyylit nitisevät liitoksissaan, kvanttitason huminaa, kosmoksen kauhunhuuto.

Huudan apua. Huudan Othecaa. Otheca on tietäjä, hän osaa auttaa. Otheca otheca, caca cacaca. Mutta hän ei kuule, koska hän on osa minua ja minä olen Zane, vaivainen Pieni, pikkuinen nukke, harlekiini. Sanat purskahtelevat suustani kuin karpäsen toukat, toukat ahmivat sanojen muodon, yökötys värisyttää kehoani. Ajattelen Othecan siipivärinä.

Minä ajattelen.

Ajattelen: en antanut itselleni pitkää nimirimpsua Othecaa tai muita Lähettejä kiusatakseni, vaikka Otheca luuleekin niin. Olen keksinyt nimen siksi, että voin toistaa sitä mielessäni. Se on mantra, jolla loihdin minuuden ympärilleni. Pysäytän.

Zane Arlecchino Mezzetino Ganassa Samādhi.

Värinä ei lakkaa. Ärsykkeet lomittuvat toisiinsa. Valokaistaleet huljuvat vesiheinäen tavoin, ja niiden välissä välähtelevät hirviön ääriiviivat. Simulacra on vioittunut. Jokin hirvittävä eläin vaanii minua valokaistaleiden viidakossa, sen silmät välkähtelevät paholaismaisesti.

Kyyristyn piiloon, mutta hirviö on jo äkännyt minut. Sen raajat jännittyvät loikkaan, ja ennen kuin ehdin tajuta, hulvahtaa hirviö ylleni kuin tumma kangas.

”Tämä ei tapahdu oikeasti, Zane”, sanon ääneen, mutta kuulen vain hirviön karjuntaa. Sen vatsanahan kuviointi synnyttää iljettävän vaikutelman kuin nahka olisi täynnä symmetrisiä reikiä. Raatelukynnet viiltävät poskeani. Kiljun.

Sitten isken takaisin.

Naksautan renkaan irti vasemmasta ranteesta ja kierrän sen rystysen ympärille niin että korukivien muodostamat piikit osoittavat petoa kohden. Sihin silmät ummessa. Iskuni eivät tavoita kohdetta, mutta pedon kynnet tai hampaat osuvat minuun useammankin kerran. Ehdin ohjel-

moida kehoni uudestaan, korjata sattuneet vahingot, toistelen itselleni. Aika hidastuu, tai sitten hidastumme hirviö ja minä.

Kennomainen nahka välähtelee näkyviin siellä täällä salamoiden leimahdellessa. Voimat sulavat, keho herpaantuu, lakkaa tottelemasta. Haistan myskin elämellisyiden takaa jotakin metallista, aldehydistä, rautaa, raiteiden, kreosootin tappavan hajun.

Vatsan sisältö ja veripisarat sinkoilevat ympärilläni.

Ovatko Suuret päättäneet, ettei Zanesta ole Lähetiksi?

Ei käy päinsä. Keskitän kaiken tahdonvoimani kehon komentamiseen, kunnes singahdan liikkeelle ja leijun ilmassa silmät leimuten. Peto kahahtaa. Lyön rautarystysilläni. Kirskuntaa, metallia repivää teräs-harhaa. Tukasta erkaantunut kolmimastoparkki seilaa pois päin veri- ja oksennuspisaroiden kimmeltävässä meressä.

Odotan näkeväni järkytyksen Othecan verkkosilmissä. Odotan kuulevani selityksen. Otheca seisoo puolustusasennossaan, eturaajat kohotettuina ja kolmiomaiset kasvot terävinä. Veri on muodostanut nihkeän kuoren iholleni.

”Otheca, lopeta uhittelu! Mitä tapahtui?”

Otheca laskee puolustuksen.

”Vain sinä tiedät sen.”

”Älä puhu minulle mietelausein!” Pöyhäisen kuontaloani ja puuteria tupsahtaa sinikultaisista kutreista kuin siitepölyä turpeasta kukinnosta. Kolmimastoparkki on murjottu, vain peräsin törröttää ohimollani. Posken lävistävä viiltohaava tuntuu aivan liian todelliselta.

”Otheca!” räkäisen. ”Anna peili!”

Vatsaliemen ja ylös nousseen ruoan kimara hönky suustani. Othecan pää keinahtelee puolelta toiselle. Toinen raaja ojentaa minulle kuvastimen.

Tinapinnasta, näkinkengin koristellun kehyksen keskeltä tapittaa kalpea, punasilmäinen olento, jonka taidokas kasvomaalaus on valunut pitkien poskia ja sekoittunut vereen. Vasemmalta ohimolta, siivenmuotoisen kulman ylitse pitkien poskea ja ylähuulen poikki kulkee syvä viilto. Pedonkynsien alle on juurtunut ihoa ja verta.

”Itsekö tämän tein? Ei voi olla. Se monsteri oli perkeleellisen todenoloinen. Otheca!” Ääneni sortuu. Alan reuhtoa kaikkea mitä käsiini saan. Tuossa lentää kukkavaasi, mäjähää seinään, kuivuneet ruusun terälehdet leijailevat hiljakseen. Tuossa pyyhkiytyy taiten aseteltu kirjapino sivupöydältä, pöydän jalat katkeavat potkuni voimasta. En välitä kivusta. Uputan kynnet divaanin silkkisamettiin ja revin.

Raivotessani käynnistän ohjelmoinnin ja pyydän sitä palauttamaan huoneen ja minut koeajoa edeltävään tilaan.

Pyyntöni hylätään.

Yritän uudestaan. Tein varmaan mielenkuohussani jonkin typerän virheen pyyntöä ohjelmoidessani. Toistan komennon.

Piip. Piip. Piip.

Pyyntöni hylätään.

Yritän uudestaan. Suoritan palautusohjelman niin hitaasti kuin maltan.

Pyyntö evätty. Lisätietoja saadaksesi, kosketa alla olevaa kenttää.

Totta hitossa kosketan.

Syy pyynnön eväämiseen: Seittiprotokolla §9009–098. Tarkenne: 5345-RK-564q333.

Avaan tarkennelinkin.

Tarkenne: Ensimmäinen koeajo suoritettu. Palautustoiminto poistetaan lopullisesti Lähetin käytöstä.

”Mitä hevonen kullia! Otheca! Mitä sinä olet tehnyt? Minä koston tämän!”

Kaikki on pilalla. Haluan kuulla.

Otheca jähmettyy. Hetken kuvittelen, että simulaatio ympärilläni on pysähtynyt Suurten tahdosta. Vedettävän seinäkellon kullatut viisarit tikittävät edelleen.

”Kosto on sana, jota Suuret eivät tahdo Läheteiltään kuulla. Kun he näkevät tallenteen ensimmäisestä koeajostasi, koulutuksesi keskeytetään. Olen pahoillani epäonnistumisesta kouluttajanasi, Lähetin Kaksitoista.”

Othecan ryhti lysähtää. Rojahdan lattialle istumaan ja tuherran itkua. Ei. Tämä ei voi päättyä näin!

Kuka olisi valmis luopumaan mahdollisuudestaan noin vain? Kun viimeinkin tarjoutuu tilaisuus päästä pois Seitistä ja astua varpaillaan Maan pinnalle, tuolle siniselle ja kiviselle planeetalle, joka on kuuliaisesti kiertänyt akseliaan avaruuden tyhjiössä, onko valmis luopumaan? Hylkäämään tilaisuuden astua märeille rantahiekalle tai sammalpeitteeseen metsään ja nähdä yllään avaruus?

Taivaan öistä pimeyttä vasten voi erottaa ymmyrkäisenä usvapitsinä loistavan Seitin, joka hohtaa sinervää, auringosta lainattua valoaan. Kun saa kamaralta käsin katsoa satelliittia ja ajatella, että sen sisään on kätkeyty miljardeittain ihmiselämiä, tuhansia, tuhansia vuosia historiaa, ja ajatella, että itse on osa tuota kennostoa ja toisaalta taas ei – sinulla on viimeinkin pää, kädet, sormet, varpaat, sääret, vartalo, kynnet, tukka ja kaikki mitä ihon alle syntymässä on kudottu, ja mikä versoo ihmisessä lapsuudesta aikuisikään ja aikuisiästä vanhuuteen. Että kaikki Seittiin kätkeyty sielut – kuten Otheca sanoisi – odottavat uudelleensyntymäänsä, ja sinä voit auttaa heitä syntymään uudestaan. Voitko kieltäytyä sellaisesta? Voitko hylätä mahdollisuutesi noin vain, yhden pikkuruisen virheen vuoksi? Sanottuasi yhden väärän sanan. Sanan, jonka Suuret ovat määritelleet vääräksi.

Kosto.

Sana, jota he eivät halua kuulla.

Minä ainakaan en tahdo luopua kaikesta, mitä kerran eteeni on väläytetty kuin mehukkainta hedelmää tai taidokkaimman sokerileipurin loihtimaa kermakakkua.

Asetun lattialle polvilleni.

”Otheca, ole kiltti. Ei näytetä tallennetta Suurille. Pyyhitään se pois! Sinä pystyt siihen. Tiedät, että olen kunnollinen. Olen Zane. Olen hyvä! Otheca, anna minulle uusi mahdollisuus. Sinä tunnet minut. Tiedät että sydämeni on hyvä.” Räpyttelen silmiäni. Olen kaunis, kaltoin kohdeltu nukke, posliinilapsi, jonka ilkeät toverit ovat paiskanneet yksinäiselle vintille tomuttumaan.

Näen, että Otheca harkitsee pyyntöäni. Ehkä hänkin haluaa kokeilla käyttöoikeuksiensa rajoja.

”On totta”, Otheca aloittaa. ”Olen ollut toiveikas suhteesi, Zane. On totta –”

Mikä perkele on totta, olen vähällä parahtaa, mutta saan suuni pysymään kiinni. Odotan. Odotan. Kello tikittää. Ruusunlehdet leijailevat ilmassa. Kaatuneesta vaasista valunut multa tuoksuu. Rääplään sukka-housuihini revennyttä silmäpakoja suuremmaksi.

”Teenköhän kauhean virheen...”

Otheca kääntyy pois päin. Sydämeni hakkaa. Jos Otheca myöntyy, Zanekehon tulostus ohjelmoidaan alkavaksi. Minua odottaa uusi elämä. Silmäpako etenee reidestä nilkkaa kohti ja sujahtaa saappaanvarren alle. Haen kuumeisesti oikeita sanoja, mutta vaihtoehdot tuntuvat kelvottomilta, joten annan kellon mitata aikaa ja illuusiohuoneen elää ympärilläni hidastunutta elämäänsä. Painan sormen ruukusta valuneeseen multa. Simulaatio on epätäydellinen; en tunne multaa sormissani. Onko vika aisteissani vai mullan ohjelmoinnissa? Haluan ulos!

Haluan ulos simulaatiosta. Minä tukehdun.

Ole kiltti.

Olen vain pieni Zane. Lupaan hoitaa osani.

Katso minua. Olen Zane. Kiltti lapsi.

Polviani alkaa särkeä.

Otheca kääntyy minuun päin.

”Hyvä on”, hän sanoo kolmiopää painuksissa ja siivet lyykällään. ”Mutta sinun on luvattava, Zane. Lähetä Kaksitoista. Sinun on luvattava toimia tehtäväsi mukaisesti.”

Ääneni on käheä ja särähtelee. ”Minä lupaan.”

Otheca huokaa.

”Uusi koeajo on huomenna.”